

Numele si prenumele (cu MAJUSCULE): _____ Grupa: _____

Test: _____ Activitate: _____ Colocviu: _____ FINAL: _____

Test de laborator - Arhitectura Sistemelor de Calcul

Grupele 141, 142, 143, 144, 152

17 ianuarie 2026

Varianta B

- Nota maximă pe care o puteți obține este 10.
- Nota obținută trebuie să fie minim 5 pentru a promova, fără nicio rotunjire superioară.
- Orice tentativă de fraudă este considerată o încălcare a Regulamentului de Etică!

1 Partea 0x00: x86 (3 puncte)

1.1 Exercițiul 0x00 (1.5 puncte)

Presupunem că aveți acces la un executabil `exec`, pe care îl inspectați cu `objdump -d exec`. În momentul în care rulați această comandă, vă opriți asupra următorului cod. Analizați-l și răspundeți întrebărilor de mai jos. Pentru fiecare răspuns în parte, veți preciza și instrucțiunile (indicând numărul liniilor) care v-au ajutat în rezolvare. Formatul de mai jos este *număr linie: adresă: instrucțiune*.

08049166 <f>:		0x0d: 804919a:	jl	80491a0 <f+0x3a>	
0x00: 8049166:	push	%ebp	0x0e: 804919c:	addl	\$0x1, -0x4(%ebp)
0x01: 8049167:	mov	%esp, %ebp	0x0f: 80491a0:	addl	\$0x1, -0x8(%ebp)
0x02: 8049169:	sub	\$0x14, %esp	0x10: 80491a4:	mov	-0x8(%ebp), %edx
0x03: 8049176:	mov	0x8(%ebp), %eax	0x11: 80491a7:	mov	0xc(%ebp), %eax
0x04: 8049179:	mov	%al, -0x14(%ebp)	0x12: 80491aa:	add	%edx, %eax
0x05: 804917c:	movl	\$0x0, -0x8(%ebp)	0x13: 80491ac:	movzbl	(%eax), %eax
0x06: 8049183:	movl	\$0x0, -0x4(%ebp)	0x14: 80491af:	cmpb	\$0, %al
0x07: 804918a:	jmp	80491a4 <f+0x3e>	0x15: 80491b1:	jne	804918c <f+0x26>
0x08: 804918c:	mov	-0x8(%ebp), %edx	0x16: 80491b3:	mov	-0x4(%ebp), %edx
0x09: 804918f:	mov	0xc(%ebp), %eax	0x17: 80491b6:	mov	0x10(%ebp), %eax
0x0a: 8049192:	add	%edx, %eax	0x18: 80491b9:	add	%edx, %eax
0x0b: 8049194:	movzbl	(%eax), %eax	0x19: 80491bc:	ret	
0x0c: 8049197:	cmp	%al, -0x14(%ebp)			

a. (0.5p) Câte argumente primește procedura `f`?

Solution: trei argumente, aflate la `0x8(ebp)`, `0xc(ebp)` si `0x10(ebp)` (vedem indexul maxim la linia `0x17`)

b. (0.5p) Care este tipul argumentelor identificate și cum ați identificat acest lucru? Instrucțiunea `movzbl` reprezintă o instrucțiune care face `mov` cu o conversie de la `byte` la `long`.

Solution: identificăm tipul argumentelor în funcție de instrucțiunile în care sunt utilizate. urmărim pentru `0x8(ebp)` și vedem că este utilizat la `0x03`, unde e copiat în `eax`, iar din `eax` se folosește byte-ul cel mai puțin nesemnificativ, adică `al`, care este mutat într-o variabilă locală, de unde conchidem că este un `byte` (un `char`). pentru `0xc(ebp)` observăm călupul `0x09-0x0b`, unde argumentul este pus în `eax`, i se adaugă indexul curent (ținut în `edx`, luat din `-0x8(ebp)`), inițial făcut 0 și incrementat la fiecare pas la `0x0f`, iar apoi este dereferențiat prin conversie de la `byte` la `long`, deci este adresa unui sir de caractere. în ceea ce privește `0x10(ebp)`, apare doar pe instrucțiuni pentru `long`, și este și utilizat în construcția valorii de retur care este un `long`, de unde conchidem că este un `long`. Se acorda 0.15p pentru fiecare tip identificat corect, și încă 0.05p dacă cel puțin un tip este identificat corect.

c. (0.5p) Procedura `f` conține o structură repetitivă. Identificați condiția de ieșire din structură (oferiți o explicație a condiției de ieșire, nu este suficient doar să precizați instrucțiunile în limbaj de asamblare).

Solution: Pentru a găsi condiția de ieșire, cautăm saltul înapoi, și îl identificăm la linia 0x15. Condiția vine din comparația cu 0 a registrului `al` - dacă `al` este diferit de 0, se face salt înapoi, deci se iese când `al` este 0. Urmărim cine este `al` în acest context, și din calupul 0x11-0x13 conchidem că este vorba despre elementul curent al unui sir de caractere, deci se face o parcurgere până la finalul sirului (până când `str[i] eq 0`).

1.2 Exercițiul 0x01 (1.5 puncte)

În acest exercițiu vreți să calculați și să afișați valoarea lui $\operatorname{erf}\left(\frac{x}{4}\right)$ (definită prin $\operatorname{erf}(z) := \frac{2}{\sqrt{\pi}} \int_0^z e^{-t^2} dt$). Considerați că aveți următoarea secțiune `.data`:

```
x: .float 5
y: .space 4
formatPrintf: .asciz "erf(5/4) = %f\n"
```

Pentru a calcula valoarea $\operatorname{erf}\left(\frac{x}{4}\right)$, veți apela procedura `erf(x/4)` din `libmath`, care returnează valoarea conform convențiilor FPU. Pentru calculul $\frac{x}{4}$ veți utiliza instrucțiunea `divss` din `SIMD`. Scrieți secvența de instrucțiuni din `main` care calculează $\frac{x}{4}$, aplică funcția `erf`, respectiv afișează rezultatul la `stdout`, printr-un apel al procedurii `printf`.

Solution:

```
movl $4, %eax
cvtsi2ss %eax, %xmm1
movss x, %xmm0
divss %xmm1, %xmm0      # 0.5p

sub $4, %esp
movss %xmm0, 0(%esp)
call erf
add $4, %esp
fstps y                  # 0.5p

sub $12, %esp
movl $formatPrintf, 0(%esp)
movss y, %xmm0
cvtss2sd %xmm0, %xmm0
movsd %xmm0, 4(%esp)
call printf
add $12, %esp            # 0.5p
```

2 Partea 0x01: RISC-V (3 puncte)

2.1 Exercițiul 0x00 (1 punct)

Scrieți o procedură în RISC-V care să calculeze produsul cifrelor impare ale unui număr. În această procedură veți utiliza cel puțin **un registru** dintre `s1-s11` pentru valorile suplimentare necesare, și nu doar `t0-t6`. Reprezentați stiva în momentul în care are adâncimea maximă (pentru programul vostru).

Solution:

```
productOddDigits:
    addi sp, sp, -8
    sw ra, 4(sp)
    sw s0, 0(sp)
    add s0, sp, x0
    addi sp, sp, -4
    sw s1, 0(sp)

    li s1, 1
    li t0, 10
    li t1, 2
    li t4, 1
productOddDigitsLoop:
```

```

    beqz a0, productOddDigitsLoopExit
    rem t2, a0, t0
    rem t3, t2, t1
    beq t3, t4, isOddDigit

productOddDigitsLoopCont:
    div a0, a0, t0
    j productOddDigitsLoop

isOddDigit:
    mul s1, s1, t2
    j productOddDigitsLoopCont

productOddDigitsLoopExit:
    add a0, s1, x0
    lw ra, 4(s0)
    lw s1, -4(s0)
    lw s0, 0(s0)
    addi sp, sp, 12
    jr ra

```

2.2 Exercițiul 0x01 (1 punct)

Un procesor pe 32b execută în 25% dintre cazuri instrucțiuni aritmetice, în 30% dintre cazuri doar apeluri de memorie, iar în rest instrucțiuni care folosesc **floating point**. O instrucțiune aritmetică necesită 2 cicli, o accesare de memorie necesită 4 cicli, iar o instrucțiune pe **floating point** necesită tot 4 cicli, dar efectuează o accesare suplimentară de memorie. Determinați CPI și IPC pentru acest procesor. Ar fi mai eficient dacă instrucțiunile aritmetice ar necesita 6 cicli, dar am introduce un nou circuit pentru **floating point**, încât să necesite o astfel de instrucțiune doar 5 cicli, fără alte accesări de memorie? Justificați numeric, prin calculul CPI și IPC pentru această specificație.

Solution: $CPI_1 = 0.25 * 2 + 0.3 * 4 + 0.45 * (4 + 4) = 0.5 + 1.2 + 3.6 = 5.3$, deci $IPC_1 = 1/5.3 \approx 0.188$. Cu modificările precizate, $CPI_2 = 0.25 * 6 + 0.3 * 4 + 0.45 * 5 = 4.95$, deci $IPC_2 = 1/4.95 \approx 0.202$. Avem ca $CPI_2 < CPI_1$, deci da, ar fi mai eficient să facem aceste înlocuiri.

2.3 Exercițiul 0x02 (1 punct)

Un sistem de calcul pe 32b are o memorie principală de 2^{22} B și o memorie cache de 16 KiB, împărțite pe blocuri de dimensiune 512 B. Determinați numărul de blocuri din memoria principală, respectiv numărul de blocuri din memoria cache. Determinați unde se mapează, în cache, variabila de la adresa de memorie 0xFEAB.

Solution: Mem. principală: $2^{22} : 2^9 = 2^{13}$ blocuri; Cache: $2^{10} * 2^4 : 2^9 = 2^5$ blocuri în cache. Adresa 0xFEAB = 1111 1110 1010 1011, de unde extragem tag, index, offset. Avem offset = ultimii 9b, adică 0 1010 1011 (0x0AB), index următorii 5, adică 1 1111 (0x1F), iar tag = 11 (0x3).

3 Partea 0x02: Întrebări generale (3 puncte)

Alegeți varianta corectă sau răspundeți pe scurt.

0x00 Registrii s0-s11 sunt o alegere bună pentru stocarea unor valori pe care urmează să le folosim în cadrul mai multor proceduri distincte. (de exemplu, să avem valoarea constantei π în registrul s0 și să accesăm mereu această constantă astfel în interiorul procedurilor)

a. Adevărat b. Fals

0x01 (0.50p) De ce, în codificarea unei instrucțiuni din clasa J, nu scriem și valoarea pentru imm[0]?

Solution: Mereu este 0 valoarea respectivă, pentru ca aliniem mereu la multiplu de 2, obținem codificări de forma ...0, sau ...1 + 1 = ...0 (complementul față de 2) (offset-urile sunt mereu pare)

0x02 (0.50p) Fie următoarea secțiune `.data`:

```
.data:  
.ascii "sir"  
.byte 5
```

Scrieți o instrucțiune prin intermediul căreia să încărcați valoarea 5 din `.data` în registrul `a0`.

Solution: `lb s1, 3(gp)`

0x03 (0.75p) În analiza unui executabil, identificați următoarea valoare pe formatul `single`, `x = 0xC5000C80`. Ce număr îi corespunde în baza 10?

Solution: `0xC5000C80` are codificarea binară `1 10001010 00000000000110010000000`. Este un număr negativ. Identificăm exponentul, $10001010 = 2^{**7} + 2^{**3} + 2^{**1} = 138$. $138 - 127 = 11$, deci exponentul este 11. Avem ca numărul în forma științifică este $1.00000000000110010000000 * 2^{**11}$, deci forma inițială era `100000000000.110010000000`. Transformăm partile întreaga/fractionară: `100000000000` este 2^{**11} , deci 2048, iar `11001` este $2^{**(-1)} + 2^{**(-2)} + 2^{**(-5)} = 1/2 + 1/4 + 1/32 = (16 + 8 + 1)/32 = 25/32 = 0.78125$. Astfel, numărul este -2048.78125.

0x04 (0.25p) Considerați instrucțiunea `beq` din `RISC-V` (instrucțiune a clasei `B`). Care este intervalul de valori `immediate` pe care le poate primi ca argument această instrucțiune?

- a. $[-2047, 2048]$ b. $[-2^{11}, 2^{12}]$ c. $[-2^{11}, 2^{12} - 1]$ d. $[-4094, 4095]$ e. $[-4096, 4095]$

Solution: e

0x05 (0.75p) Precizați de ce decodificarea instrucțiunilor în `RISC-V` poate fi paralelizată, spre deosebire de decodificarea în `x86`.

Solution: În `RISC-V`, instrucțiunile au codificare pe lungime fixă, astfel ca stim mereu unde începe și unde se termină o instrucțiune, încât putem paraleliza.

Important! Puteți folosi spațiul rămas mai jos pentru a scrie rezolvările altor subiecte, pentru care nu v-a ajuns spațiul alocat anterior. Marcați fiecare completare prin textul *Continuarea părții ... , exercițiul*